

ни та інші інституції могли б докласти більше зусиль для збирання й аналізу *живої* української мови та для локалізації запозичень.

На завершення потрібно наголосити, що українськомовні технології (наприклад, синтезовані голоси від UkrVox 4.2 (1994) до Google TTS (2016)) існують, але їхнє вдосконалення, використання та популяризація залежить від самих українців.

Список використаних джерел

1. Moskvitch, K. The machines that learned to listen. – <http://www.bbc.com/>, 15 February 2017.
2. McLellan, Ch. How we learned to talk to computers, and how they learned to answer back. – <http://www.techrepublic.com/>
3. Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. – К.: Наукова думка, 1970–1980.
4. Pugh, S. and Press, I. Ukrainian: A Comprehensive Grammar. – London: Routledge, 2005.

*Сєркова Г. М.
Донецький національний університет імені Василя Стуса,
м. Вінниця*

ВИБІР ІНТЕГРОВАНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ЯК ОПТИМАЛЬНИЙ НАПРЯМ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

На кожному підприємстві є різні рівні управління, на яких циркулюють специфічні інформаційні потоки. Для обробки інформації використовують різні інформаційні технології, які реалізуються за допомогою відповідних інформаційних систем.

Корпоративні (інтегровані) інформаційні системи управління на кожному підприємстві можна описувати за рівнями та процесами обробки інформації (табл. 1).

Таблиця 1

Стратифікація інформаційних технологій за операціями

Рівень 1	Вхід 2	Обробка 3	Вихід 4	Користувачі 5
ESS	Сукупні дані	Аналіз і прийняття рішень, моделювання	Рішення, стратегії, плани	Вище керівництво
KWS	Технологічні дані, база знань	Моделювання, аналіз, прогнозування	Моделі, результати аналізу, графіки, таблиці, звіти	Аналітики, ІТ-професіонали

1	2	3	4	5
DSS	Слабоформалізовані дані, аналітичні моделі	Моделювання, вироблення альтернатив	Альтернативи та результати їхнього аналізу	Середній персонал управління
MIS	Підсумкові оперативні дані, дані великого обсягу, прості моделі	Звіти, прості моделі, найпростіший аналіз	Пропозиції, заперечення, вказівки	Керуючі, лінійні менеджери, оператори
OAS	Документи, розклади	Контроль виконання, розпорядження, зв'язок	Документи, графіка, пошта, зведення	Службовці, персонал
TPS	Запити, документи	Сортування, злиття, модифікація	Звіти, доповіді, списки	Оперативний і технічний персонал

Стратифікація інформаційних технологій за рівнями управління в корпоративних інформаційних системах наступна:

ESS – стратегічні системи;

KWS – аналітичні системи;

DSS – системи підтримки процесу прийняття рішення;

MIS – системи оперативного управління;

OAS – системи автоматизації діловодства та комунікації;

TPS – системи діалогової обробки запасів.

Таким чином, інформаційні системи, призначені для автоматизації різних видів господарського обліку й управління підприємством, можна розділити на три основних класи: локальні системи, середні інтегровані системи і великі інтегровані системи.

Локальні системи. Локальні «коробкові» системи досить успішно справляються з рішенням окремих задач обліку на підприємстві, але, як правило, не надають цілісної інформації для автоматизації управління. Перевагою цих систем є порівняно низька ціна і спрощення впровадження. Як приклади можна назвати такі системи: «Инфо-Бухгалтер» (фірма «Информатик») і «Турбо-Бухгалтер» (фірма «Диц»). До цього ж класу належить ряд продуктів фірми 1С («1С: Бухгалтерія» та ін.), а також програми десятків інших фірм. Ці програми мають можливості адаптації до особливостей підприємства, а деякі з них, наприклад, «Турбо-Бухгалтер», становлять собою так звані програми-конструктори, що володіють розширеними адаптаційними можливостями. Проте, не применшуючи ролі і позитивних якостей цього виду систем для рішення облікових задач, ми, однак, не можемо розглядати їх як основу для комплексної автоматизації управління підприємством.

Великі інтегровані системи. Це найбільше функціонально розвинуті і відповідно найбільш складні та дорогі системи, у яких реалізуються західні стандарти управління MRPII і ERP. На українському і російському ринках цей вид систем представлений в основному продуктами західних фірм: SAP, Oracle, BAAN, PeopleSoft і Platinum. Незважаючи на те, що в цих системах сконцентровані останні досягнення світової практики автоматизації управління підприємством, їхнє впровадження на наших підприємствах пов'язано з низкою труднощів. Основною причиною є висока вартість і тривалий процес впровадження.

Крім того, варто враховувати ряд інших проблем, пов'язаних із впровадженням західних систем. Усі декларовані переваги цих систем – відповідність стандартам, комплексність пропонованого рішення, багатий досвід впровадження, високий рівень супроводу і сервісних послуг – в наших умовах можуть обернутися недоліками, оскільки стандарти можуть не збігатися, комплексність рішення може знизити гнучкість системи, західний досвід не дасть переваг в Україні і т. ін.

Середні інтегровані системи. У цьому виді систем на українському ринку домінують російські фірми-розроблювачі. Вони цілком конкурентоспроможні на вітчизняному ринку у своїй галузі спеціалізації з великими західними системами, при цьому їхня вартість істотно (на порядок і більше) нижча, ніж великих. Саме цей вид систем можна, на наш погляд, рекомендувати для створення комплексних систем управління підприємств.

Прикладами можуть служити, зокрема, системи «Галактика», «Инфософт», «NS2000» і «ABACUS Financial», творці яких (корпорація «Галактика», фірма «Инфософт», фірма «Никос-Софт» і фірма «Омега») мають сертифікати розроблювачів інтегрованих управлінських систем. Сюди ж можна віднести систему управління підприємством фірми «Парус»; інтегровану систему управління підприємством «БЭСТ ПРО» фірми «Интеллект-сервіс»; систему комплексної автоматизації фінансово-господарської діяльності підприємства AVACCO фірми AVACCO SOFT; систему управління бізнесом «Монополія» фірми ФОРМОЗА СОФТ і деякі інші системи, зокрема «ІС: Підприємство» фірми «ІС».

У рамках розглянутого питання в системах цього виду можна виділити три групи:

- системи, що становлять собою перехідний варіант від традиційного «коробкового» продукту до середньої інтегрованої системи, наприклад, «ІС: Підприємство»;

- відомі інтегровані системи, що досить давно є присутнім на ринку («Галактика», «Парус», «БЭСТ» та ін.), що мігрують у міру розвитку до систем класу MRP і MRPII;

- нові інтегровані системи, що з'явилися на ринку порівняно нещодавно (AVACCO, Монополія та ін.), що посідають центральну частину інтервалу середніх інтегрованих систем.

Отже, своєчасна та якісна обробка інформації – це основне завдання в системі управління підприємством як у стабільному, так і кризовому стані. Тільки за допомогою правильного вибору інтегрованої інформаційної системи можна забезпечити оптимальний напрям розвитку підприємства та запобігання в його діяльності кризи.

Список використаних джерел

1. Інформаційні системи і технології на підприємствах: конспект лекцій (для студентів і слухачів ФПО та ЗН спеціальності «Економіка підприємства»); укл. В. М. Охріменко, Т. Б. Воронкова. – Харків: ХНАМГ, 2006. – 185 с.

2. Трофимова Л. А. Методы принятия управленческих решений: учебное пособие / Л. А. Трофимова, В. В. Трофимов. – СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2012. – 101 с.